

4-sinflar uchun “Tarbiya” fani doirasida “Xatti-harakatlarimizni qanday nazorat qilamiz?” mavzusida dars rejasi

Darsning mavzusi: “Xatti-harakatlarimizni qanday nazorat qilamiz?”

Dars davomiyligi: 45 daqiqa

Dars maqsadi:

1. **Axloq qoidalariga amal qilishning** ahamiyatini tushuntirish.
2. O‘quvchilarga **o‘z huquqlarini bilish** va **o‘zgalarning huquqlarini hurmat qilishga** asoslangan axloqiy va huquqiy madaniyatni shakllantirish.
3. **Xatti-harakatlarini nazorat qilish** orqali shaxsiy mas’uliyat va jamiyatga bo‘lgan munosabatni rivojlantirish.
4. Odamlar bilan munosabatlarda **hurmat va axloq** qoidalariga rioya qilish.

Kutilayotgan natijalar:

1. O‘quvchilar axloq qoidalarini tushunib, ularga amal qilishga harakat qilishadi.
 2. O‘quvchilar o‘z huquqlarini bilish va ularni hurmat qilish bo‘yicha asosiy ko‘nikmalarga ega bo‘lishadi.
 3. Shaxsiy xatti-harakatlarini nazorat qilish va axloqiy qarorlar qabul qilishni o‘rganishadi.
 4. Hurmat va axloq qoidalarini hayotga tatbiq qilishda o‘zaro munosabatlarda mas’uliyatni his qilishadi.
-

Metodlar:

- **Rolli o‘yinlar** (O‘zgalarning huquqlarini hurmat qilish, axloq qoidalariga amal qilish)
- **Blits so‘rov** (Axloq va huquq, xatti-harakatlarni nazorat qilish bo‘yicha savollar)

- **Suhbat** (O'z huquqlarimizni bilish, axloq qoidalariga amal qilish)
 - **Hikoya** (Axloq va huquqni hurmat qilish haqidagi misollar)
 - **Bilimlarni mustahkamlash** (Xatti-harakatlarni nazorat qilish bo'yicha amaliy mashg'ulotlar)
-

Foydalanadigan materiallar:

- **Plakatlar:** Axloq qoidalari, o'z huquqlarini bilish va hurmat qilish haqida plakatlar.
 - **Kartochkalar:** Turli holatlar va xatti-harakatlar bilan bog'liq axloqiy masalalar.
 - **Kartinalar:** Turli vaziyatlardagi axloqiy xulq-atvorlarni tasvirlaydigan rasmlar.
-

Dars qismlari:

1. Darsni kirish (5 daqiqa)

- **O'qituvchi:** "Bugun biz **xatti-harakatlarimizni qanday nazorat qilish** haqida gaplashamiz. Axloq qoidalariga amal qilish, o'z va o'zgalarning huquqlarini hurmat qilish hayotimizni qanday yaxshilashga yordam beradi? Kim menga axloq qoidalari nima ekanligini aytib beradi?"
- **Suhbat:** "Qanday qilib axloq qoidalariga amal qilish mumkin? Bizning xatti-harakatlarimiz jamiyatda qanday ta'sir ko'rsatadi?"

2. Mavzuni tushuntirish (10 daqiqa)

- **Axloq qoidalari:**
 - **Ta'rif:** "Axloq qoidalari — bu odamlar o'rtasidagi munosabatlar, xulq-atvor va jamiyatdagi tartibni belgilaydigan qoidalar va me'yorlardir."
 - **Misol:** "Axloqli odamlar boshqalarga hurmat bilan munosabatda bo'lishadi, tartibga rioya qiladi, va o'z his-tuyg'ularini boshqaradilar."

- **O'z huquqlarimizni bilish:**
 - **Ta'rif:** "Har bir insonning huquqlari bor. Bizning huquqlarimiz bizga erkinlik va to'g'ri munosabatlar olish imkoniyatini beradi."
 - **Misol:** "Masalan, har kimning ta'lim olish huquqi bor. Agar siz tadbirkor bo'lishni xohlasangiz, bu huquqni bilish siz uchun juda muhimdir."
- **O'zgalarning huquqlarini hurmat qilish:**
 - **Ta'rif:** "Har bir insonning huquqlariga hurmat qilish, jamiyatda tinchlik va o'zaro hurmatni saqlash uchun muhimdir."
 - **Misol:** "Agar bir odamning boshqa fuqarolarning hayotiga to'g'ri ta'sir qilish qonuni bo'lsa, ularning huquqlari buzilmasligini ta'minlashda ularga hurmat bilan munosabatda bo'lish kerak."

3. Hayotiy vaziyatlar (Keys va kazuclar) (10 daqiqa)

Keys 1:

- **Holat:** "Maktabda bir o'quvchi yangilik olish uchun sizning ishingizga xalaqit beradi. Unga qanday munosabatda bo'lish kerak?"
 - **Savollar:**
 1. Bu vaziyatda qanday hurmat va axloq qoidalarini bajarish mumkin?
 2. Bu holatda siz o'z huquqlaringizni hurmat qilib, boshqalarga qanday qilib yordam berishingiz mumkin?

Keys 2:

- **Holat:** "Sinfdoshingiz sizga qo'pol so'zlar bilan muomala qildi. Bunday vaziyatda nima qilish kerak?"
 - **Savollar:**
 1. Siz o'z huquqlaringizni qanday himoya qilishingiz kerak?
 2. Axloq qoidalariga rioya qilishning ahamiyati qanday?

4. Rolli o'yinlar (10 daqiqa)

Rolli o'yin 1:

- **Holat:** "Navbatda turish madaniyati va xatti-harakatlarni nazorat qilish, axloqli holda qarorlarni qabul qilish."

○ **Rollar:** O'quvchilar jamoat transportiga chiqish holatlarini aks ettirishi lozim.

5. Blitz so'rov (5 daqiqa)

- **Savollar:**
 1. Axloq qoidalariga rioya qilishning ahamiyati nimada?
 2. Nima uchun o'zgalarning huquqlarini hurmat qilish kerak?
 3. Xatti-harakatlarni nazorat qilish bizga qanday yordam beradi?

6. Darsni yakunlash (5 daqiqa)

- **O'qituvchi:** "Biz bugun axloq qoidalariga amal qilish, o'z huquqlarimizni bilish va o'zgalarning huquqlarini hurmat qilishning ahamiyatini o'rgandik. Har biringiz o'z xatti-harakatlaringizni nazorat qilib, faol va madaniyatli fuqaro bo'lishga harakat qiling."
- **Suhbat:** "Har kuni axloq qoidalariga amal qilish va o'z huquqlarimizni hurmat qilish orqali hayotimiz va jamiyatimiz yaxshilashadi."